

*Засновано в жовтні
2010 року*

Журнал Національного
університету
«Юридична академія
України імені
Ярослава Мудрого»

- Криміналіст
першодрукований
- Криминалист
первопечатный
- A First Printed
Criminalist
- Frühdruck Kriminalist
- Le Criminaliste
Premier Imprimeur

*Свідоцтво про
державну реєстрацію
друкованого засобу
масової інформації:*

*Серія КВ № 17084-5854 Р
від 14 жовтня 2010 року*

Видавець:

*ТОВ «Видавнича
агенція «Апостіль»
61023 Україна,
м. Харків,*

вул. Артема 56, к. 32

*т.: +38 (057) 704-28-05;
+38 (050) 870-55-54;*

e-mail: apostille@inbox.ru

© Національний
університет «Юридична
академія України
імені Ярослава Мудрого»

© ТОВ «Видавнича агенція
«Апостіль»

Редакційна рада:

- Басєв О. Я.** д-р юрид. наук, проф., акад. Російської акад. природничих наук, засл. діяч науки РФ;
- Бєлкін А. Р.** д-р юрид. наук., проф., акад. Російської акад. природничих наук;
- Варцаба В. М.** канд. юрид. наук, генерал-майор міліції, засл. юрист України;
- Денисюк С. Ф.** д-р юрид. наук, проф., генерал-лейтенант міліції, засл. юрист України;
- Дулов А. В.** д-р юрид. наук, проф., засл. діяч науки Республіки Білорусь;
- Журавель В. А.** д-р юрид. наук, проф., член-кор. Нац. акад. правових наук України;
- Іщенко Є. П.** д-р юрид. наук, проф., акад. Російської акад. природничих наук, засл. діяч науки РФ;
- Коновалова В. О.** д-р юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. правових наук України, засл. діяч науки України;
- Малєвскі Г.** д-р права, проф. (Шяуляйський Ун-т, Литва; Вища школа педагогіки та управління ім. Мешко І, Польща);
- Панов М. І.** д-р юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. правових наук України, засл. діяч науки і техніки України;
- Россинська О. Р.** д-р юрид. наук, проф., акад. Російської акад. природничих наук, засл. діяч науки РФ;
- Синчук В. Л.** канд. юрид. наук, державний радник юстиції 2-го класу, засл. юрист України;
- Тацій В. Я.** д-р юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. наук України, акад. Нац. акад. правових наук України, державний радник юстиції 1-го класу, засл. діяч науки і техніки України;
- Фесенко Л. І.** канд. юрид. наук, засл. юрист України;
- Шепітько В. Ю.** д-р юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. правових наук України, іноземний член Російської акад. природничих наук, засл. діяч науки і техніки України, *голова редакційної ради, головний редактор;*
- Щур Б. В.** д-р юрид. наук, проф., генерал-майор міліції, засл. юрист України;
- Яблоков М. П.** д-р юрид. наук, проф., засл. діяч науки РФ, засл. проф. МДУ імені М. В. Ломоносова.

Founded in October 2010

Journal of the National
University
“Yaroslav the Wise
Law Academy
of Ukraine”

- Криміналіст першодрукований
- Криминалист первопечатный
- A First Printed Criminalist
- Frühdruck Kriminalist
- Le Criminologiste Premier Imprimeur

*Certificate of
State Registration
of the Printed Media:
Serias KB №17084-5854 P
dated 14th October 2010*

*Publisher:
Apostille Publishing
House LLC
56 Artema Str., apt. 32
Kharkiv 61023
Ukraine
Tel. +38 (057) 704 28 05;
+38 (050) 870 55 54;
e-mail: apostille@inbox.ru*

© Journal of the National
University “Yaroslav the
Wise Law Academy
of Ukraine”
© Apostille Publishing
House LLC

Editorial Board:

- O. Bayev** Doctor of Law, Professor, Academician of Russian Academy of Natural Sciences, Honoured Researcher for Science of Russian Federation;
- A. Belkin** Doctor of Law, Professor, Academician of Russian Academy of Natural Sciences;
- S. Denysyuk** Doctor of Law, Professor, Police Lieutenant-General, Honoured Lawyer of Ukraine;
- A. Dulov** Doctor of Law, Professor, Honoured Researcher for Science of the Republic of Belarus;
- L. Fesenko** PhD in Law, Honoured Lawyer of Ukraine;
- E. Ishchenko** Doctor of Law, Professor, Academician of Russian Academy of Natural Sciences, Honoured Researcher for Science of Russian Federation;
- V. Konovalova** Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Law Sciences of Ukraine, Honoured Researcher for Science of Ukraine;
- H. Malevski** Doctor of Law, Professor (Šiauliai University, Lithuania; Mieszko I College of Education and Administration, Poland);
- N. Panov** Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Law Sciences of Ukraine, Honoured Researcher for Science and Technology of Ukraine;
- E. Rossinskaya** Doctor of Law, Professor, Academician of Russian Academy of Natural Sciences, Honoured Researcher for Science of Russian Federation;
- B. Shchur** Doctor of Law, Professor, Police Major-General, Honoured Lawyer of Ukraine;
- V. Shepitko** Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Law Sciences of Ukraine, Foreign Member of Russian Academy of Natural Sciences, Honoured Researcher for Science and Technology of Ukraine, *Head of the Editorial Board, Chief Editor*;
- V. Synchuk** PhD in Law, State Adviser of Justice of 2nd cl., Honoured Lawyer of Ukraine;
- V. Tatsiy** Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine, Academician of the National Academy of Law Sciences of Ukraine, State Adviser of Justice of 1st cl., Honoured Researcher for Science and Technology of Ukraine;
- V. Vartsaba** PhD in Law, Police Major-General, Honoured Lawyer of Ukraine;
- N. Yablokov** Doctor of Law, Professor, Honoured Researcher for Science of Russian Federation, Honoured Professor of Lomonosov Moscow State University;
- V. Zhuravel** Doctor of Law, Professor, Associate Member of the National Academy of Law Sciences of Ukraine.

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENTS

До читача.....	5
К читателю	6
To the reader	7
ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КРИМІНАЛІСТИКИ	
<i>Ищенко Е. П.</i>	
К вопросу о природе и системе науки криминалистики.....	8
ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ	
<i>Федосюк О. С.</i>	
Уголовная ответственность за самоуправство: критический взгляд	18
<i>Баев О. Я.</i>	
Категория «злоупотребление правом» применительно к уголовному судопроизводству	34
<i>Юрка Р.</i>	
Гласность процесса: оптимизация устного и письменного процессов.....	51
<i>Шерстюк В. М., Лук'яненко В. В.</i>	
Кримінальний процесуальний кодекс України: непрості кроки до набуття чинності	62
РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ	
<i>Головин А. Ю.</i>	
Частные криминалистические методики: проблемы структуры и качества	67
<i>Бычков А. В.</i>	
Виды коррупционных преступлений для целей создания криминалистических методик их расследования	75
<i>Гармаев Ю. П.</i>	
Основы криминалистического обеспечения противодействия криминальному невозвращению долгов	82
<i>М. Shepitko</i>	
Investigation of crimes against justice: special knowledge role.....	92
ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНІКИ	
<i>Пичугин С. А., Маурер А. М.</i>	
Проблемы установления личности разыскиваемых, имеющих смешанный антропологический тип внешности	100
<i>J. Baltrūnienė, A. Janušauskas</i>	
Psychophysiological examination using polygraph: theoretical aspect of the using	110
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА	
<i>Латаускене Э.</i>	
Оценка результатов специальных познаний в судебном производстве	124

АНТОЛОГІЯ КРИМІНАЛІСТИКИ**Бокариус Н. Н.**Жизнь и деятельность заслуженного профессора
Николая Сергеевича Бокариус ..... 135**ПОРТРЕТНА ГАЛЕРЕЯ ВИДАТНИХ КРИМІНАЛІСТІВ****Виктор Павлович Колмаков** ..... 149**НОВЕ В ЗАКОНОДАВСТВІ****Внесено зміни до законодавчих актів:**Закон України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України (щодо виконання
Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом
візового режиму для України стосовно
відповідальності юридичних осіб)» ..... 156**НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ**4-я Международная научно-практическая
конференция «Теория и практика судебной
экспертизы в современных условиях» ..... 168Круглый стол, посвященный 90-летию
со дня рождения выдающегося криминалиста
профессора Марка Игоревича Бажанова ..... 171Совместное заседание Харьковского, Крымского,
Севастопольского отделений
Международного Конгресса Криминалистов ..... 173Международная научно-практическая конференция
«Уголовное производство: новации процессуальной
теории и криминалистической практики» ..... 177Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми
вчення про злочин у кримінальному праві
Польщі та України» ..... 180Научная конференция «Криминалистика – наука –
практика», посвященная 40-летию со дня создания
Польского криминалистического общества ..... 183IX Международная научно-практическая конференция
«Криминалистика и судебная экспертиза: наука,
обучение, практика» ..... 186**НАШІ ПАРТНЕРИ**

Журнал «Вестник криминалистики» 190

Журнал «Експерт-криміналіст» 190

ДО ЧИТАЧА

Черговий сьомий номер журналу «Криміналіст першодрукований» підготовлено в період інтенсифікації наукових криміналістичних досліджень, реформування правозастосовних органів, подальшого змінення кримінального та кримінального процесуального законодавства. На це звертають увагу криміналісти з різних країн, що надали статті до журналу. Особливістю даного номера є те, що він відображає значну активність учених-криміналістів і практиків на визначних міжнародних заходах з проблем криміналістики та судової експертизи, що відбулися лише останнім часом. Мова йде про засідання відділень Міжнародного Конгреса Криміналістів (Харків, Донецьк, Симферопіль, Севастопіль, *Україна*), конференцію, присвячену 40-річчю з дня створення Польського криміналістичного товариства (Варшава, *Польща*), ІХ Міжнародну науково-практичну конференцію «Криміналістика та судова експертиза: наука, навчання, практика» (Вільнюс, *Литва*)...

До № 7 журналу подані матеріали у такі рубрики: «Загальна теорія криміналістики», «Проблеми кримінального права та процесу», «Розслідування злочинів», «Проблеми криміналістичної техніки», «Судова експертиза», «Антологія криміналістики», «Портретна галерея видатних криміналістів», «Нове в законодавстві», «Науково-практичні заходи». У цьому номері журналу читач може ознайомитися з матеріалами, зверненими до загальнотеоретичних проблем криміналістики – її предмета, системи і природи. Вельми актуальними є статті, що віднесені до проблем кримінального права та процесу. Широко подана рубрика, присвячена розслідуванню злочинів, у тому числі формуванню нових криміналістичних методик. Інноваційним характером відрізняються статті, які розміщено до рубрик «Проблеми криміналістичної техніки» та «Судова експертиза». У «Портретній галереї видатних криміналістів» надано інформацію і розміщено інтерв'ю про професора В. П. Колмакова, якому у цьому році виповнюється 100 років від дня народження.

У рубриці «Антологія криміналістики» в репринтному вигляді друкується наступна частина роботи професора М. М. Бокаріус «Жизнь и деятельность заслуженного профессора Николая Сергеевича Бокариус», датована 1966 роком. Ініціатива в опублікуванні даної праці належить редакційній раді журналу. Першу її частину вже надруковано у № 6 журналу. Відомості, що викладаються, не були опубліковані раніше.

Журнал розраховано на наукових співробітників, викладачів, аспірантів, студентів вищих юридичних навчальних закладів, а також слідчих, прокурорів, суддів, експертів, адвокатів та інших представників правозастосування.

Редакційна рада журналу «Криміналіст першодрукований» вдячна всім, хто надавав допомогу при його підготовці до друку.

Голова редакційної ради,
головний редактор В. Ю. Шепітько

К ЧИТАТЕЛЮ

Очередной седьмой номер журнала «Криминалист первопечатный» подготовлен в период интенсификации научных криминалистических исследований, реформирования правоприменительных органов, дальнейшего изменения уголовного и уголовного процессуального законодательства. На это обращают внимание криминалисты из различных стран, подавшие статьи в журнал. Особенностью данного номера является то, что он отражает значительную активность ученых-криминалистов и практиков на прошедших лишь в последнее время знаменательных международных мероприятиях по проблемам криминалистики и судебной экспертизы. Речь идет о заседаниях отделений Международного Конгресса Криминалистов (Харьков, Донецк, Симферополь, Севастополь, *Украина*), конференции посвященной 40-летию со дня создания Польского криминалистического общества (Варшава, *Польша*), IX Международной научно-практической конференции «Криминалистика и судебная экспертиза: наука, обучение, практика» (Вильнюс, *Литва*)...

В № 7 журнала представлены материалы в следующие рубрики: «Общая теория криминалистики», «Проблемы уголовного права и процесса», «Расследование преступлений», «Проблемы криминалистической техники», «Судебная экспертиза», «Антология криминалистики», «Портретная галерея выдающихся криминалистов», «Новое в законодательстве», «Научно-практические мероприятия». В этом номере журнала читатель может ознакомиться с материалами, обращенными к общетеоретическим проблемам криминалистики – ее предмету, системе и природе. Весьма актуальными являются статьи, относящиеся к проблемам уголовного права и процесса. Широко представлена рубрика, посвященная расследованию преступлений, в том числе формированию новых криминалистических методик. Инновационным характером отличаются статьи, размещенные в рубриках «Проблемы криминалистической техники» и «Судебная экспертиза». В «Портретной галерее выдающихся криминалистов» предоставлена информация и размещено интервью о профессоре В. П. Колмакове, которому в этом году исполняется 100 лет со дня рождения.

В рубрике «Антология криминалистики» в репринтном виде печатается очередная часть работы профессора Н. Н. Бокариус «Жизнь и деятельность заслуженного профессора Николая Сергеевича Бокариус», датированная 1966 годом. Инициатива в опубликовании данной работы принадлежит редакционному совету журнала. Первая ее часть уже опубликована в № 6 журнала. Излагаемые сведения ранее не были опубликованы.

Журнал рассчитан на научных сотрудников, преподавателей, аспирантов, студентов высших юридических учебных заведений, а также следователей, прокуроров, судей, экспертов, адвокатов и иных представителей правоприменения.

Редационный совет журнала «Криминалист первопечатный» благодарит всех, кто оказывает помощь при его подготовке к печати.

Глава редакционного совета,
главный редактор В. Ю. Шепитько

TO THE READER

The next seventh issue of the journal “A First Printed Criminalist” is prepared during a period of intensification of scientific criminalistic researches, reformation of law enforcement bodies, further change of the criminal and criminal procedural legislation. Criminalists from various countries, who submitted articles to the journal, pay attention to it. This issue’s feature is the fact that it reflects considerable activity of scientists-criminalists and practitioners during recent important international activities on problems of criminalistics and forensic examination. We mean sessions of branches of the INGO “Criminalists Congress” (Kharkiv, Donetsk, Simferopol, Sevastopol, *Ukraine*), the conference, devoted to the 40th anniversary of creation of Polish Forensic Association (Warsaw, *Poland*), IX International scientific-practical conference “Criminalistics and forensic examination: science, training, practice” (Vilnius, *Lithuania*)...

The 7th issue of the journal presents the materials under the following headings: General Theory of Criminalistics, Criminal Law and Procedure Issues, Crime Investigation, Criminalistics Techniques Issues, Forensic Examination, Anthology of Criminalistics, Portrait Gallery of the Famous Criminalists, New Legislation, Research Events. In this issue of the journal the reader can get acquainted with the materials addressing general theoretical problems of criminalistics – its subject, system and nature. Articles concerning problems of criminal law and procedure are rather topical. The section devoted to investigation of crimes, including formation new criminalistic techniques, is widely presented. The articles of innovative character are published in the sections Criminalistics Techniques Issues and Forensic Examination. The section Portrait Gallery of the Famous Criminalists gives information and interview about the professor Victor P. Kolmakov, whose 100th birthday anniversary is celebrated this year.

The section Anthology of Criminalistics publishes next part of reprinted work of professor Nikolay N. Bokarius “Life and activity of honored professor Nikolay Sergeevich Bokarius”, dated 1966. The initiative in publication of the given work belongs to the Editorial Board of the journal. Its first part was published in issue 6th of the journal. These materials have never been published before.

The journal is published for researchers, professors, post-graduates, law school students as well as for investigators, prosecutors, judges, experts, defense attorneys and other representatives of the legal profession.

The Editorial Board of journal “A First Printed Criminalist” would like to thank all those, who helped to get this issue ready for printing.

Head of the Editorial Board,
Chief Editor, V. Shepitko